

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-608/18-A

Název	Obchodní akademie Dušní
Sídlo	Dušní 7, 110 00 Praha 1
E-mail	oadusni@oadusni.cz
IČ	70837872
Identifikátor	600004520
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Alena Kocourková
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Dušní 7, 110 00 Praha 1
Termín inspekční činnosti	6. 3. 2018 – 9. 3. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Obchodní akademie Dušní, (dále „škola“ nebo „instituce“) poskytuje vzdělávání zakončené maturitní zkouškou ve třech čtyřletých oborech vzdělání v denní formě studia zakončené maturitní zkouškou – Obchodní akademie, Ekonomické lyceum a Informační technologie se zaměřením na Informatiku v ekonomice.

K termínu inspekční činnosti bylo v denní formě vzdělávání evidováno 480 žáků ve 20 třídách. Škola si dlouhodobě udržuje stabilní počet žáků a tříd. Nejvyšší povolený počet žáků byl využit na 80 %. Vzdělávání zajišťovalo 59 pedagogických pracovníků.

Škola má mnohaletou tradici v poskytovaném vzdělávání, nachází se v historické budově v centru města a je Fakultní cvičnou školou Fakulty financí a účetnictví Vysoké školy ekonomické v Praze.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Obměna na pozici ředitelky školy (dále „ředitelka“) jmenované do funkce v roce 2015 s sebou přinesla částečné změny v koncepci a řízení školy. Na základě analýzy stavu školy ředitelka stanovila cíle jejího dalšího rozvoje (zlepšování materiálně technického vybavení, udržení dobrého jména školy, vytvoření školního poradenského pracoviště). Některé cíle sice účelně navazují na priority předchozího vedení (např. zapojení školy do mezinárodních projektů, podpora jazykového vzdělávání, propojování teoretického a praktického vyučování), avšak nedaří se naplňovat záměry, které se týkají úrovně pedagogického procesu (např. hospitační činnost, pedagogické vedení) a ne vždy strategie školy reflektuje aktuální stav instituce.

Vedení školy dlouhodobě podporuje a rozvíjí partnerské vztahy s Vysokou školou ekonomickou v Praze (setkání s představiteli jednotlivých fakult a možnost vyzkoušení přijímacích zkoušek) a Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy. Přínosná pro žáky i pedagogy je rovněž aktivní spolupráce s dalšími školami obdobného zaměření a Ortenburgským gymnáziem v Oberviechtachu. Velmi dobrá úroveň spolupráce vedení školy se zákonnými zástupci a zřizovatelem umožnila zavést docházkový a přístupový systém.

Ve škole dobře funguje informační systém. Zákonným zástupcům a rodičům zletilých žáků jsou informace účinně zprostředkovány jak elektronicky (dálkový přístup ke klasifikaci), tak i osobním kontaktem (třídní schůzky, osobní setkání). Podněty získané z jednání se zákonnými zástupci nebo žáky školy se vedení zabývá a na základě vlastního ověření situace přijímá potřebná opatření.

Vytvořená organizační struktura účelně zajišťuje chod školy. Ředitelka část svých kompetencí delegovala na tři zástupkyně. Ředitelka správně projednává s pedagogickou radou záležitosti týkající se vzdělávání a zásadní pedagogické dokumenty. Ke zvýšení účinnosti řídicích procesů přispívá operativní řešení vzniklých problémů v rámci provozních porad a týdenních porad vedení. Efektivitu řízení podporuje činnost předmětových komisí, jejichž prostřednictvím vedení školy získává podnětnou zpětnou vazbu využívanou k dalšímu zkvalitňování poskytovaného vzdělávání.

Hospitační činnost realizovaná vedením školy však neposkytuje potřebnou zpětnou vazbu učitelům (nejsou v dostatečné míře sledovány všechny aspekty ovlivňující průběh vyučovací hodiny, vyhodnocení účinnosti zvolených metod a forem práce a cílená metodická podpora učitelů). Zároveň během funkčního období ředitelky došlo i ke snížení četnosti vzájemných hospitací mezi vyučujícími. Z hospitační činnosti jsou pouze částečně formulována doporučení a opatření ke zvýšení kvality výuky, jejich realizace však není vždy důsledně kontrolována, což snižuje i pozitivní dopad zpětné vazby poskytované pedagogům.

Personální podmínky školy umožňují realizaci ŠVP. Výuku zajišťuje kvalifikovaný pedagogický sbor, v němž dochází v posledních třech letech k částečné obměně (třetina učitelů působí na škole méně než tři roky). Ve věkové struktuře pedagogického sboru převažují učitelé s delší pedagogickou praxí, kteří předávají své zkušenosti mladším kolegům. K začlenění nově nastupujících pedagogů je vždy ustanoven uvádějící učitel.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků sice vychází z potřeb školy a jejího zaměření (maturitní zkoušky, inkluzivní vzdělávání, počítačové a přírodovědné semináře), ale účastní se ho pouze část vyučujících. DVPP se také v dostatečné míře nezaměřuje na metody a formy výuky, což se v některých případech projevuje nižší efektivitou používaných vzdělávacích strategií.

Materiální podmínky umožňují realizaci vzdělávání. Jazykové učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou. Dvě tělocvičny a posilovna poskytují vhodné podmínky pro výuku tělesné výchovy i dalších sportovních aktivit žáků. Pro jejich potřeby slouží také v prostorách školy nově vybudovaná konzultační místnost, vybavená školní knihovna se studovnou a internetovým připojením. Kvalitní realizaci odborného vzdělávání podporuje systematická obnova a rozšiřování materiálně technických podmínek (např. nová kmenová učebna, rozšíření počítačové sítě, modernizace počítačových učeben, nákup dataprojektorů, učebnic, didaktických pomůcek a odborných publikací).

Vícezdrojové financování za podpory zřizovatele (např. investiční a neinvestiční dotace), příjmy z grantů (Metropolitní program na výuku cizích jazyků, Mezinárodní program OPVVV- projekt Šablony), darů a doplňkové činnosti vytváří dobré podmínky k naplňování ŠVP.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výchovně vzdělávací proces spolu s příznivými podmínkami výuky vede k naplňování profilu absolventa. Profesionální příprava žáků je na dobré úrovni a vytváří předpoklady pro uplatnění absolventů na trhu práce nebo pro studium na vysokých školách.

V odborném vzdělávání je cíleně propojována teoretická výuka s praktickým využitím získávaných znalostí a dovedností. Ve většině vyučovacích hodin erudice vyučujících a jejich zaujetí pro příslušný předmět významně přispívaly k rozvoji odborných kompetencí žáků. Zvolené vzdělávací strategie korespondovaly s charakterem probíraného učiva a stanoveným vzdělávacím cílem. Žáci byli důsledně vedeni k používání správné terminologie, logickému uvažování a chápání zákonitostí probíraných jevů. Pozitivem většiny sledovaných hodin byla diferenciací zadaných úkolů podle schopností jednotlivců (větší počet úloh a složitější zadání pro nadané žáky, redukce úkolů pro žáky s potřebou podpůrných opatření, včetně individuálních konzultací, sdílení učebních textů apod.). Nejčastěji byla využívána frontální výuka v kombinaci s řízeným rozhovorem a samostatnou prací. V části vyučovacích hodin však byly zvolené metody i formy práce méně efektivní, což se projevovalo nízkou motivací žáků a jejich nerovnoměrným zapojením do výuky.

V průběhu vzdělávání všeobecně vzdělávacích předmětů žáci respektovali nastavený systém práce i pokyny učitelů. Různá míra pedagogických zkušeností učitelů se promítla v rozdílné efektivitě výuky spočívající především v různé míře aktivizace žáků. Učitelé často cíleně vytvářeli podmínky pro aktivitu žáků a jejich zapojení do procesu učení (nejčastěji frontální výuka v kombinaci s řízeným rozhovorem, samostatnou prací, prací ve dvojicích, pouze výjimečně byla zařazena efektivní skupinová práce). Účelnost výuky však byla také snižována neadresným řízeným rozhovorem (tedy nerovnoměrným zapojením žáků do

procesu učení), nevyužíváním moderní didaktické techniky, metodicky chybnou prací s textem, neefektivním využitím chyby a především scházejícím ověřením naplnění cíle vyučovací hodiny (míry pochopení učiva). Stanovené vzdělávací strategie rozvíjely zejména vědomosti a dovednosti žáků, ale v menší míře se zaměřovaly na formování jejich postojů. Pojetí výuky cizích jazyků odpovídá koncepčnímu záměru dle školních vzdělávacích programů (první a druhý cizí jazyk). Ve výuce cizích jazyků je většinou využívána výhoda málopočetné skupiny (intenzivní výuka, vhodná kombinace náročnějších a méně náročných aktivit, v maturitním ročníku účelná příprava k maturitní zkoušce, pomoc žákům a průběžná kontrola jejich práce). Ojedinele byla výuka neefektivní, metodicky neovladatelná, málo dynamická, což vedlo rovněž k nekázní a k pasivitě žáků. Ve sledovaných hodinách českého jazyka a literatury se projevila menší pedagogická zkušenost některých učitelů v oblasti koncipování výuky s ohledem na profil absolventa (nutnost potlačovat teorii a uplatnit větší možnosti praktického využití českého jazyka). Negativně je potřeba hodnotit i používání obecné češtiny ze strany žáků bez korekce učitelem.

Celkově ve většině sledovaných vyučovacích hodin scházela systematická práce se závěrem vyučovací jednotky (zhodnocení a shrnutí včetně nutnosti využívat formativní hodnocení) a často průběžná motivace žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola se věnuje adaptaci žáků včetně informací o strategiích učení při středoškolském studiu. Průběžné i celkové výsledky vzdělávání jsou standardně hodnoceny na jednání pedagogické rady. Není však zřejmé, k jakým závěrům pedagogická rada dospěla a jaká opatření pro zkvalitňování výchovně vzdělávacích postupů byla přijata. Zvláštní pozornost je věnována absenci žáků (sledování krátkodobé, dlouhodobé, neomluvené absence), k jejímuž řešení je ve školním řádu využíván také institut zpřísněného a přísného režimu omlouvání. Absence a pozdní příchody patří mezi nejčastěji řešené problémy, které vedou k ukládání kázeňských opatření a hodnocení žáků sníženým stupněm z chování. Vyšší absence je zřejmá také u žáků maturitního ročníku. Z inspekčních zjištění však vyplývá, že při řešení absencí žáků škola nepostupuje vždy jednotně v intencích daných školním řádem. Ve srovnání s uplatňováním kázeňských opatření je počet ukládaných pochval výrazně nižší (přibližně třetinový).

Při zjišťování dosažené úrovně vzdělání využívá škola standardních způsobů interního hodnocení a jednotně nastavených pravidel hodnocení v rámci předmětových komisí. Ke zjištění úrovně znalostí žáků ze základní školy slouží vstupní testy z klíčových předmětů. Z analýz vyplývají lepší znalosti žáků z anglického jazyka a výrazně horší znalosti z matematiky. Žákům je nabízena možnost doučování, popřípadě konzultační hodiny. Z výsledků je zřejmé, že polovina žáků prvního ročníku má slabý prospěch z různých předmětů, především z matematiky. Průběžné výsledky žáků školy vykazují lepší prospěch v oboru Ekonomické lyceum, nejproblematictější v oboru Informační technologie (také např. častější odchody ze vzdělávání, nejslabší průměrný prospěch). Škola analyzuje příčiny selhávání žáků a jejich důvody předčasného ukončení studia včetně odchodů na jinou školu (nevhodně zvolený obor, nedostatečné osvojení učiva ze základní školy, neprospěch). Počet těchto žáků je však celkově nízký. Počet nehodnocených žáků se udržuje stabilně kolem 5 %, stejnou hodnotu vykazuje také počet neprospívajících. Výsledky vzdělávání žáků u maturitní zkoušky odpovídaly průběžným výsledkům během celého studia. Celková neúspěšnost dosahovala kolem 8 %. Nejúspěšnější byli žáci z cizího jazyka. Při externím testování (anglický jazyk, sociální gramotnost) dosahovali žáci průměrných hodnot.

Zájem a nadání žáků jsou podporovány jak v rámci běžné výuky, tak i mimo ni (příprava žáků na soutěže). Dokladem vysoké míry osvojených odborných kompetencí žáků je jejich nadstandardní úspěšnost v odborných soutěžích včetně celorepublikové úrovně. Žáci jsou pravidelně zapojováni do řady soutěží (např. český jazyk, cizí jazyky, písemná korespondence). Škola každoročně připravuje žáky i ke složení certifikovaných zkoušek (např. státní zkouška z grafických disciplín). Lepší uplatnění žáků na trhu práce pozitivně ovlivňuje zapojení odborného cizího jazyka do výuky. Propojení odborných a všeobecně vzdělávacích předmětů napomáhá dlouhodobá realizace mezipředmětových projektů nebo dílčích projektů. Všestrannost žáků rozvíjí zařazování exkurzí, mezinárodních projektů (anglický a německý jazyk), zájezdy a návštěvy divadel nebo uplatňování témat moderního světa.

System poradenských služeb účelně zabezpečuje nově vytvořené (září 2017) školní poradenské pracoviště, v němž spolupracuje školní psycholožka, výchovná poradkyně a školní metodička prevence. Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází ze sestavených plánů pedagogické podpory, které jsou pravidelně vyhodnocovány a uzpůsobovány potřebám žáků. Zároveň škola dodržuje doporučení školských poradenských zařízení u žáků s podpůrnými opatřeními. Podpora žáků nadaných např. v oblasti odborných dovedností (zpracování textu na počítači) je účinně vytvářena individuálním přístupem učitele či v oblasti sportu prostřednictvím individuálních vzdělávacích plánů. Nastavený systém prevence sociálně patologických jevů (Preventivní program, Program proti šikanování, Rámcový třídní program pro řešení zárodečného stadia šikanování) umožňuje předcházet vzniku rizikového chování. V případě ojedinělého výskytu nežádoucích jevů (např. kouření) škola důsledně uplatňuje výchovná opatření. Kariérní poradenství je účelně zaměřeno na motivaci k terciálnímu vzdělávání a k uplatnění na pracovním trhu (např. přednášky o možnostech dalšího studia, testy profesní orientace). Škola vyhodnocuje uplatnění absolventů. Přibližně 60 % žáků pokračuje ve studiu na vysoké škole.

Závěry

Hodnocení vývoje

- od posledního inspekčního hodnocení v roce 2012 došlo ke změně ve vedení školy a k částečné obměně pedagogického sboru,
- bylo vytvořeno školské poradenské pracoviště,
- vedení školy průběžně zkvalitňuje materiální podmínky pro výuku.

Silné stránky

- nadstandardní rozvoj odborných kompetencí žáků a podpora jejich rozvoje,
- mezipředmětové projekty (interdisciplinární přesahy), dílčí projekty a aktualizace výuky,
- účinné využívání podpůrných opatření v odborných ekonomických předmětech (konzultace, navýšení času, doplnění učiva).

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- hospitační činnost neposkytuje komplexní zpětnou vazbu učitelům (nejsou v dostatečné míře sledovány všechny okolnosti, které ovlivňují průběh vyučovací hodiny),
- DVVP není zaměřeno do oblasti metod a forem výuky,
- využívané metody a formy výuky dostatečně neumožňují aktivizovat žáky,
- nedostatečné zhodnocení vyučovací jednotky učitelem i žáky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- aktivizovat žáky využitím kooperativních forem výuky
- posilovat motivaci žáků (průběh výuky, větší využívání pochval),
- efektivně pracovat se závěrem vyučovacích hodin, důsledně zařazovat shrnutí probraného učiva, neopomíjet hodnocení, zda bylo dosaženo daného vzdělávacího cíle,
- zařadit do DVPP všechny vyučující, orientovat se na metody a formy výuky a na hodnocení výuky jako součást řízení školy,
- aktualizovat koncepci školy tak, aby odpovídala skutečným zjištěním a potřebám vedení školy,
- z pedagogických rad musí vyplývat doporučení pro zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu,
- zajistit jednotný postup všech učitelů při uplatňování školního řádu,
- v rámci prevence se zaměřit na specifika tříd oboru Informační technologie (především chlapecké třídy, specifika výuky, předčasné odchody ze vzdělávání)

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Obchodní akademie Dušní, ze dne 6. 6. 2016
2. MŠMT – Výpis správního řízení o změně názvu – Obchodní akademie Dušní, čj. MSMT-21082/2016-2, ze dne 16. 6. 2016
3. Jmenovací dekret ředitelky příspěvkové organizace Obchodní akademie, Praha 1, Dušní 7, ze dne 30. 6. 2015
4. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání 78-42-M/02 Ekonomické lyceum platnost od 1. 9. 2009, včetně dodatku platného od 1. 9. 2017
5. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání 63-41-M/02 Obchodní akademie platnost od 1. 9. 2009, včetně dodatků platných od 1. 9. 2017
6. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání 18-20-M/01 Informační technologie platnost od 1. 9. 2010, včetně dodatků platných od 1. 9. 2017
7. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti
8. Kniha úrazů platná ve školním roce
9. Výroční zprávy školy o činnosti školy ve školních letech 2015/2016 a 2016/2017
10. Školní řád s účinností od 1. 12. 2017
11. Třídní knihy vedené ve školních letech 2015/2016, 2016/2017 a 2017/2018 k termínu inspekční činnosti

12. Rozvrh vyučovacích hodin platný k termínu inspekční činnosti
13. Kniha úrazů vedená k termínu inspekce
14. Záznamy z pedagogických rad, provozních porad a týdenních porad vedení ve školních letech 2015/2016 až 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
15. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekční činnosti
16. Portfolio výchovného poradenství a prevence vedené k termínu inspekční činnosti
17. Účetní závěrka za rok 2017, výpisy zápisů z účetnictví 2016 a 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Zuzana Bejrová, školní inspektorka

Ing. Zuzana Bejrová v. r.

Ing. Zdenko Hájek, školní inspektor

Ing. Zdenko Hájek v. r.

Mgr. Marie Pšenícová, školní inspektorka

Mgr. Marie Pšenícová v. r.

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

Ing. Ivana Černá v. r.

V Praze 3. 4. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Alena Kocourková, ředitelka školy

Ing. Alena Kocourková v. r.

V Praze 16. 4. 2018